

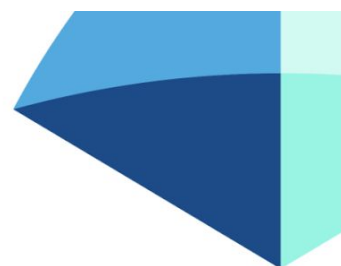
PROGRAM

AVFALL NORGES BIOSEMINAR

2017 BERGEN

Avfall
Norge

Bioseminaret 2017
28. - 29. september

BERGEN
KOMMUNE

Fagseminar om biologisk behandling, biogass og kompostering i Bergen 28.-29. september 2017

[Clarion Hotel Admiral](#)

C. Sundts gate 9, 5004 Bergen

konferanse.admiral@choice.no

(+47) 55 23 64 71

[Påmelding / info](#)

Avfall Norge

Program

Torsdag 28.9.		
	TEMA	INNLEDER
11:30	Registrering og lunsj 11.30 - 12.30 (12.45)	
13:00	Velkommen til Bergen	
OVERORDNEDE RAMMEBETINGELSER / SIRKULÆR ØKONOMI - møteleder Tore Fløan, Ecopro		
13:10	Jordas ressurser er begrensede - hva er vårt bidrag? - Vi går fra 7 til 9 milliarder mennesker. Samtidig må utslippene reduseres og jordas knappe ressurser forvaltes bedre.	Ingrid Lomelde Miljøpolitisk leder i WWF Verdens Naturfond?
13:30	Biologisk behandling i en ny industriell og grønn kontekst - Hvordan kan bransjen gå fra å "hente og behandle", til å "designere og levere" produkter som markedet etterspør? - Hva blir rollen til biologisk behandling i en sirkulær bioøkonomi?	Espen Govasmark, overingeniør biologisk behandling i Oslo Kommune, Energi- gjenvinningsetaten
13:45	Hva skjer i Norge og EU? - Regelverk og rammebetingelser (Stortingsmelding sirkulær økonomi, havmelding, matkastelov, krav utsortering matavfall, nytt gjødselregelverk i EU og i Norge)	Thomas Hartnik, Seksjonsleder Miljødirektoratet
14:00	Status biologiske behandlingsanlegg - Kartlegging biogass- og kompostanlegg - Status produksjon av biogass i Norge / prosjekter under planlegging og bygging	Jens Måge, fagrådgiver Avfall Norge - innlegg fra aktører i industrien
14:15	Pause, kaffe og te	
BIOLOGISK BEHANDLING - NYE BEHANDLINGSFORMER møteleder: Toralf Igesund, utviklingssjef BIR		
14:40	Innledning om nye behandlingsformer for bioavfall	Toralf Igesund, BIR
14:50	Utnyttelse av organisk avfall til fôr - Ulike former for utnyttelse av organisk avfall til fôr i oppdrett - Status endringer i EUs regelverk for bruk av insekter i fôr	Erik-Jan Lock, forsker Nasjonalt institutt for ernærings- og sjømatforskning

15:10	Industrial application of microalgae in the circular bioeconomy - Products: Feed for aquaculture, food products and chemicals - Use of waste streams as nutrient sources	<u>Dorinde Kleinegris</u> , forsker Uni Research
15:25	Fra biprodukter til marine føringredienser - Høyverdig bruk av fiskeavfall	Siv Østervold, CEO Hordafor AS
15:40	Er insekter fremtidens optimale behandlingsform? - InvertaPro produserer insektbasert fiskefôr gjennom utnyttelse av organisk næringsavfall. - Black Soldier Fly Farming i Tanzania	<u>Alexander Solstad Ringheim</u> , Gründer og daglig leder InvertaPro
15:55	Kort pause før befaring	
BEFARINGER Avreise i felles buss fra hotellet kl 16:05		
	Norsk Gjenvinnings anlegg for tørrking av matavfall i Knarrevik Bergen kommunes biogassanlegg i Rådalen	
19:45	Middag på Clarion Hotel Admiral	

Fredag 29.9.

	TEMA	INNLEDER
BÆREKRAFTIG UTNYTTELSE AV BIOLOGISKE RESSURSER - møteleder Gro Staveland, HIM		
08.50	God morgen! Kaffe /te	
09:00	Livet i jorda og torvfri jord - Mikrobiologien – hva skjer i jorda? - Hvorfor torvfri jord? Hvordan redusere bruken av torv?	Ketil Stoknes, Prosjektleder bioteknologi Lindum
09.20	Nytt om gjødselregelverket - Oppdrag fra LMD i 2016: Revisjon gjødselvereforskriften - Hvordan tenker Mattilsynet det kan tilrettelegges for nye råvarer og produkttyper i ny forskrift. - Tolkning av økoregelverket	Torhild Tveito Compaore, Seniorrådgiver Mattilsynet
09.40	Bransjenorm organiske gjødselvarer - Nye EU-regler gir mulighet for CE-merket gjødsel, forutsatt 3. parts godkjenning ihht bransjenorm. Hva skal til? - Presentasjon Avfall Norge-prosjektet “Bransjenorm for produksjon biogjødsel og kompost”	Anne Kristin Holen, Rådgiver Hjeltnes Consult
09.55	Pause og kaffe /te	
PARALLELLE SESJONER		
10.15	Tema A - Biogass og drivstoffmarkedet Møteleder: Espen Govasmark	Tema B - Biogjødsel, kompost og torvutfasing Møteleder: Kristine Akervold
	Biogass til transport - Kjøretøy for biogass - hva finnes på markedet? - Rammebetingelser - hva må til? (Enova, CO2-fondet, veibruksavgift, engangsavgift mm) v/ Fredrik Eikum Solberg, Prosjektmedarbeider, Biogass Oslofjord	Torvutfasing - konsekvensutredning - Stortinget har besluttet at Norge skal lage en plan for utfasing av torv, som 2. land i verden etter Storbritannia - Hva er status i arbeidet? - Utfordringer og muligheter v/ Vilde Fluge Lillesund, rådgiver Miljødirektoratet

10.35	Bærekraften i norskprodusert biogass - Presentasjon prosjektet <i>Bærekraftskriterier og klimautslipp for norskprodusert biogass</i> - Hva skal til for at biogass skal velges i anskaffelser? v/ Anders Pederstad, Daglig leder Carbon Limits	Hvordan kan avfall fra marin sektor utnyttes i organiske gjødselprodukter og til energi? - Marine substrater (fiskeavfall / fiskeslam) har et betydelig potensial i Norge - Prosjekt med Bergen kommune, Høst, IVAR, Cowi Aquateam, Universitetet i Stavanger og Høgskolen på Vestlandet v/ Kristine Akervold, prosjektleder Bergen kommune
10:55	CO2 som ressurs fra biogassanleggene - Hvordan utnytte fornybar CO2 fra biogassen? - Hva er det tekniske og kommersielle potensialet og hvordan påvirker dette anleggenes klimanytte? Jon Hovland, sjefsforsker Tel-Tek	Kompostering i Norge - potensial og muligheter - Kompostanleggene kan bli nøkkelen i utfasing av torv. - Samspill og samarbeid i bransjen v/ Gro Staveland, Adm dir HIM
11.10	Pause	

PLENUM - AVSLUTNING - møteleder Thomas Mørch, Norsk Gjenvinning		
11:30	Strategier luktreduksjon fra innsamling og behandling - utfordringer og løsninger for innsamling, behandling (kompost-/ biogass- /tørkeanlegg etc) og lagring	Jon B. Stiansen, Fagansvarlig CLAIRS / Lindum
11:50	Bioøkonomi og sirkulær økonomi i fremtiden, hva blir biologisk avfallsbehandling sin rolle? - EU krever at 50 prosent av husholdningsavfall og "lignende avfall" blir materialgjenvunnet i 2020 og foreslår nye ambisiøse mål frem mot 2030	Nancy Strand, Adm.dir Avfall Norge
12.15	Oppsummering	Thomas Mørch, Norsk Gjenvinning
12.25	Avslutning og lunsj	
13.30 - 14.30 (ca)	'Ekstra': Byvandring og biogass busstur i Bergen - Gåtur i byens gater for å se Bergens bussnett (avfallssug) og kjøre Bergens hybrid bybuss for el- og biogass. - Etter bussturen kan man ta Bybanen til sentrum eller Flesland. T.v. biogass hybridbuss, t.h. bybanen (foto: J.Måge og Skyss)	Organiseres av Bergen kommune og BIR. Vi tar påmelding om morgenen mht billetter.